

AIDAT MATALAMMAKSI

erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden oppilaanohjauksen hyvät käytännöt ja niiden kehittäminen Meriluodon koulussa

Mari Janhunen

Kehittämishankeraportti

Toukokuu 2008

JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU

Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) Mari Janhunen	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 25	Julkaisun kieli suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen ☐ saakka	
Työn nimi <p style="text-align: center;">AIDAT MATALAMMAKSI</p> <p style="text-align: center;">erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden oppilaanohjauksen hyvät käytänteet ja niiden kehittäminen Meriluodon koulussa</p>		
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu, Opinto-ohjaaja koulutus		
Työn ohjaaja(t) Riitta Virtanen		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä <p>Kehittämishankkeen tarkoituksena on tuoda esille Meriluodon koulussa erityisluokilla opiskelevien oppilaiden opinto-ohjauksen hyvät käytänteet ja kehittää uusia käytänteitä, joiden avulla erityistä tukea tarvitsevat nuoret parhaiten löytäisivät oman jatko-opinto polkunsä. Erityistä tukea tarvitsevan oppilaan koulupolku voi olla hankala kulkea. Oppilaat kokevat olevansa muita huonompia, heidän itsetuntonsa on monien epäonnistumisien kautta heikko. Opiskelumotivaation kannalta olisi erittäin tärkeä päästä opiskelemaan itselle kiinnostavaa alaa, jos ala ei kiinnosta, koulutuksen keskeyttämisriski kasvaa ja samalla nuori on vaarassa syrjäytyä. Oppilaiden kaikinpuolinen tukeminen on satsaus tulevaisuuteen.</p> <p>Pieksämäen seutu oli mukana Opetushallituksen laajassa perusopetuksen, toisen asteen ja aikuiskoulutuksen oppilaan- ja opinto-ohjauksen kehittämishankkeessa. Tämä työ on osa seudullista hanketta, joka päättyi 2007. Hankkeen tavoitteena oli oppilaitosten välisen yhteistyön ja nivelvaiheiden ohjauksen kehittäminen, ohjaustoiminnan kehittäminen oppilaitostasolla ja seutukunnallisen yhteistyön ja eri hallinnonalojen välisen yhteistyön kehittäminen. Hankkeen aikana järjestettiin koulutusta, tutustuttiin eri oppilaitoksiin ja kehitettiin nivelvaihe yhteistyötä. Pysyviksi käytänteiksi muodostuivat ohjauksen säännölliset tapaamiset ja siirtolomake perusopetuksesta toiselle asteelle.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Erityisopetus, perusopetus, erityistä tukea tarvitseva oppilas, opinto-ohjaus, syrjäytyminen		
Muut tiedot		

Author(s) Mari Janhunen	Type of Publication Development project report	
	Pages 25	Language Finnish
	Confidential ☐ Until	
Title <p style="text-align: center;">TO LOWER THE OBSTACLES</p> The good plans and the improvement of student guidance in Meriluoto School for pupils with special educational needs		
Degree Programme Vocational Teacher education college, vocational study counsellor education		
Tutor(s) Riitta Virtanen		
Assigned by		
Abstract <p>The purpose of the development plan is to bring forward the good methods of the student guidance for pupils with special needs in Meriluoto School and also develop new methods which allow the students with special needs find their own suitable studies after secondary school.</p> <p>The school attendance beginning from primary school to secondary school can be very difficult.</p> <p>The students feel that they are poor compared to the others. The self esteem of the inferior pupils is weak because of many failures.</p> <p>It would be very important for the motivation of the students to study the field that they are interested in. If the field is not interesting enough , the risk of dropping out the studies grows and causes the danger of social isolation.</p> <p>The area of Pieksämäki took part in the wide developing plan regarding the student guidance in the basic education, the second grade and the education for adults organized by the Ministry of Education. This project is part of the local plan which ended in 2007.</p> <p>The aim of the plan was to develop the co-operation between schools and the pupil guidance in transitional phase, and to develop the guidance in the schools and the co-operation between the whole area of Pieksämäki and between the different administrative.</p> <p>During the plan courses were held and different schools were introduced. Also the guidance of changing schools was developed. The regular meetings of the guidance workers and the transfer form for the transitional phase became permanent traditions.</p>		
Keywords special education, a pupil with special needs, student guidance, social isolation		
Miscellaneous		

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	5
2. MERILUODON KOULU	7
3. ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVA OPPILAS	8
3.1 Erityisluokkaopetus	9
3.2 Erityisluokkaopetus Meriluodon koulussa	10
3.3 Onnistuneen opiskelun edellytyksiä	11
4. OPPILAANOHJAUS MERILUODON KOULUSSA	11
5. NIVELVAIHE PERUSOPETUKSESTA TOISELLE ASTEELLE	13
6. HYVÄT KÄYTÄNTEET	14
6.1 Erityisluokanopettaja vastaa erityisluokkien oppilaanohjauksesta	15
6.2 Koulutuskokeilut	16
6.3 Ammatinvalintapsykologin käyttö	17
6.4 Siirtolomake	18
6.5 TET -viikkojen aikaistaminen	19
7. LOPUKSI	19
LÄHTEET	21
LIITTEET	23

Liite 1. Siirtolomake

1. JOHDANTO

Positiivisimmat tulokset on toistuvasti
saatu tutkimuksista,
joissa lapset saivat tukea ja kannustusta kotoa,
erityistä huomiota koulussa ja
joissa he itse aikuisina hakeutuivat sellaisiin olosuhteisiin,
jotka olivat sopuinnussa heidän kykyjensä
ja rajoitustensa kanssa.

Ohjaus ja tuki rakentavassa päätöksenteossa
tärkeissä siirtymävaiheissa lienee tärkeintä,
mitä heidän kanssaan työskentelevät
ammatti-ihmiset voivat antaa.

-Maughan- 1995

Monissa julkisen vallan työryhmissä on pohdittu nuorten syrjäytymisen ehkäisemistä. Eri-
tyisesti mielenkiinnon kohteena on ollut nuorten koulutuksellisen syrjäytymisen ehkäisy.
Työryhmien näkemykset ja suositukset ovat samansuuntaisia. Nuorten koulutuksellista
syrjäytymistä halutaan ehkäistä monin keinoin. Opintojen nivelvaiheeseen esitetään erilai-
sia tuki- ja opetusmuotoja; varhainen puuttuminen, oppilaanohjauksen ja oppilashuollon
toimenpiteet, yksilöllinen opetus ja ohjaus sekä erilaiset työelämäläheiset opiskelumuodot
ovat työryhmien suosituksissa keskeisiä asioita. (Lehtoranta 2005, 14.)

Oppilaiden kaikinpuolinen tukeminen on satsaus tulevaisuuteen. Lähivuosien ensisijaiseksi
haasteeksi muodostuu lasten ja nuorten syrjäytymisvaaran poistaminen ja kehityksen
kääntäminen kohti osallisuutta ja hyvinvointia. Syrjäytymisvaarassa esitetään tällä hetkellä
olevan jo 10-15 % oppilaista. Koska hyvinvointi rakentuu useista osatekijöistä, mikään las-
ten ja nuorten kasvatuksen, opetuksen tai kuntoutuksen kanssa tekemisissä oleva taho ei
voi jättäytyä ulkopuolelle. Tällä hetkellä hyvien käytäntöjen mahdollisuudet uhkaavat huk-

kua eri sektoreiden erilaisiin näkökulmiin, salassapitolain erilaisiin tulkintoihin, riittämättömästä koulutuksesta johtuvaan osaamattomuuteen tai toimintojen päällekkäisyyksiin. Kohti konkretiaa päästään vain toimivalla, eri sektorirajat ylittävällä yhteistyöllä. (Tilus 2004, 197.)

Perusopetuksen päättötodistusta vaille jäävien tai perusopetuksesta alhaisilla arvosanoilla suoriutuvien nuorten ongelmat ovat yleensä nähtävissä jo varhaisessa vaiheessa koulussa: poissaolojen lisääntyminen, alhainen koulumenestys tai sen poikkeuksellinen heikkeneminen, tunneilla häiriköinti tai vetäytyminen ja masentuneisuus. Ongelmat ilmenevät puutteellisena motivaationa koulutyöhön ja tulevaisuuden suunnitteluun. (Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheen kehittämistyöryhmän muistio 2005, 65.)

Vuonna 2003 alkoi Opetushallituksen laaja perusopetuksen, toisen asteen ja aikuiskoulutuksen oppilaan- ja opinto-ohjauksen kehittämishanke, joka ajoittui vuosille 2003-2007. Siinä on mukana lähes 50 seudullista hanketta. Ohjauksen kehittämishankkeen tavoitteena on oppilaitosten ohjauspalveluiden kehittäminen, verkostoituminen, henkilöstön täydennyskoulutuksen tukeminen ja ohjaustoiminnan arvioinnin kehittäminen.

Pieksämäen seudulla alkoi oma hanke, jonka tavoitteet olivat:

- Oppilaitosten välisen yhteistyön ja nivelvaiheiden ohjauksen kehittäminen
- Ohjaustoiminnan kehittäminen oppilaitostasolla
- Seutukunnallisen yhteistyön ja eri hallinnonalojen välisen yhteistyön kehittäminen
- Ohjauksen menetelmien ja ohjauksen sisällöllinen kehittäminen

Pieksämäen seudun ohjauspalveluiden tilan arviointi, kehittäminen ja uusien yhteistyömallien luominen oli erittäin ajankohtaista. Pitkään palvelleet Pieksämäen seudun opinto-ohjaajat olivat siirtymässä eläkkeelle ja uudet aloittamassa työtään. Opinto-ohjauksen kehittämishankkeen avulla oli mahdollisuus luoda pysyvät uusien opetussuunnitelmien mukaiset ohjauksen toimintatavat ja strategiat. Muutosvaiheessa on erittäin tärkeää päivittää yhteistyömuodot sekä kehittää uusia käytäntöjä ja toimintamalleja uusille opinto-ohjaajille ja yhteistyökumppaneille. Hanketta johti aluksi lukion rehtori Vesa Vahtermo, mutta varsinaisen toiminnan käynnistyttyä hankkeen vetovastuun otti Meriluodon koulun opinto-ohjaaja Leena Valutie, joka hoiti tehtävää hankkeen loppuun asti. (Pieksämäen seudun

oppilaan- ja opinto-ohjauksen kehittämishankkeen loppuraportti)

Kehittämishankkeen on osa seudullista hanketta, joka päättyi 2007. Tavoitteena on erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden oppilaanohjauksen kehittäminen Meriluodon koulussa, sekä Pieksämäen alueen oppilaitosten välisen yhteistyön ja nivelvaiheiden ohjauksen kehittäminen erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla.

Erityisluokkien oppilaat Meriluodon koulusta ovat perinteisesti valinneet jatko-opiskelupaikakseen Pieksämäen ammattiopiston. Aiemmin ammattiopistossa oli kolme erityisopetusta antavaa linjaa, metalli-, puu- ja keittiöalat, joihin kaikki erityisoppilaat hakeutuivat. Tällä hetkellä linjoja on vain yksi, työpainotteinen catering-alan perustutkinto. Siitä huolimatta erityisluokkien oppilaat hakeutuvat edelleen edellä mainituille linjoille. Kynnys hakeutua muihin koulutusaloihin tai muihin oppilaitoksiin on korkea. Oppilaat kokevat olevansa muita huonompia, heidän itsetuntonsa on monien epäonnistumisien kautta heikko. Opiskelumotivaation kannalta olisi erittäin tärkeää päästä opiskelemaan itselle kiinnostavaa alaa, jos ala ei kiinnosta koulutuksen keskeyttämisen riski kasvaa ja samalla nuori on vaarassa syrjäytyä.

2. MERILUODON KOULU

Meriluodon koulu on Pieksämäen keskustassa toimiva yläkoulu. Oppilaita lukuvuonna 2006-2007 oli noin 430 ja päätoimisia opettajia 28.

Koulussa painotetaan erityisesti vastuullista työntekoa ja talon hyviä tapoja. Vastuullisella työnteolla tarkoitetaan koulutyöhön sitoutumisen vastuullisen asenteen, itsenäisen ajattelun ja omatoimisuuden edistämistä. Myöhästymisistä tiedotetaan kotiin yhteenvetokortilla. Poissaoloihin kiinnitetään erityistä huomiota. Talon tapojen tunteminen ja noudattaminen ovat perusedellytyksiä hyvälle työnteolle, yhteistyölle ja sosiaaliselle kanssakäymiselle kouluyhteisössä.

Talon tavoissa painotetaan hyvän yleiskäyttäytymisen lisäksi seuraavia asioita:

- Koulukiusaamisen ehkäisy
- Ympäristön siisteys

- Tavaroiden huolehtiminen
- Aikataulujen noudattaminen
- Kulkuväylät vapaiksi repuista
- Ystävällinen vuorovaikutus

(Meriluodon koulun toimintaohjeet).

3. ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVA OPPILAS

Erilaisuus on aina leimattu poikkeavuudeksi miettimättä lainkaan sen tarkempaa olemusta. Oppimisen osalta ei oikeastaan kannattaisi puhua erilaisuudesta, on vain tapoja oppia ja käsitellä asioita toisella tavalla. Usein erilaiset oppijat määritelläänkin ihmisiksi, jotka oppivat koulun näkökulmasta väärällä tavalla. Tämän vuoksi he eivät pääse näyttämään mahdollista lahjakkuuttaan, vaan useasti alisuoriutuvat koulussa - seurauksena luokittelu oppimisvaikeuksien ryhmään. (Erilainen oppija).

On totta, että osa ihmisistä kärsii eriasteisista synnynnäisistä vaikeuksista, jotka useasti näkyvät ulospäin juuri oppimisvaikeuksina mm. lukivaikeutena, tarkkaavaisuuden häiriönä, hahmottamisen häiriönä, matemaattisina vaikeuksina tai motoriikan vaikeuksina. Tällöin on syytä palata erilaisuuden olemukseen ja ymmärtää, että oppimisvaikeudet ts. erilainen oppijuus ei ole tyhmyyttä tai laiskuutta vaan syyt löytyvän syvemmältä. Usein suurin apu oppimispulmiin on oikean oppimistavan ja –strategian löytyminen. Se miten opitaan riippuu hyvin pitkälle yksilön henkilökohtaisista ominaisuuksista. (Erilainen oppija).

Erityistä tukea tarvitsevan oppilaan yksilölliset ominaisuudet, kehitystaso ja kouluyhteisöön sopeutuminen edellyttävät opetuksen ja tukipalvelujen suunnittelua, oppimisvaikeuksien diagnosointia, edistymisen seuranta ja arviointia. Koulun tulee järjestää opetus ja opetukseen osallistumisen edellyttämät tukipalvelut siten, että oppilas voi suorittaa oppivelvollisuuden omien edellytystensä mukaisesti ja saa mahdollisuuden jatko-opintoihin. Opetus- ja tukipalvelujen tulee olla riittäviä ja oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaisia.

Ammatillisten opintojen loppuun saattaminen erityistä tukea tarvitsevien kohdalla vaatii aina tukitoimia. Oppilaitoskohtaisen erityisopetussuunnitelman tavoitteena on luoda vaihtoehtoisia käytäntöjä ja menetelmiä niitä opiskelijoita varten, joilla on vaikeuksia suoriutua opiskeluistaan normaalein opetusjärjestelyin. (Forslund & Huttunen 2003, 134.)

On tavallista, että oppimisvaikeudet eivät rajoitu vain sille kehityksen osa – alueelle, jossa niiden varsinainen lähtökohta on. Jatkuvat epäonnistumiset vaikuttavat myös opiskelumotivaatioon, sosiaaliseen vuorovaikutukseen, itsetuntoon, häiriökäyttäytymiseen ja viime kädessä syrjäytymisriskiin. (Launonen & Pulkkinen 2004, 43.)

3.1 Erityisluokkaopetus

Jokaiselle erityisopetukseen otetulle ja siirretylle oppilaalle tulee laatia hyväksytyyn opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman tulee sisältää seuraavat tiedot sen mukaan kuin oppimisvaikeuksien huomioon ottaminen edellyttää:

- kuvauksen oppilaan valmiuksista ja nykyisestä suoritustasosta
- opetuksen pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteet ja sisällöt taikka opetuksessa noudatettavan erityisen opetussuunnitelman esimerkiksi tiettyä oppiainetta varten tai autistiselle taikka vaikeimmin kehitysvammaiselle lapselle laaditun opetussuunnitelman
- kuvauksen oppilaan opetuksen järjestämisestä yleisopetuksen ja/tai erityisopetuksen ryhmässä
- opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetus- ja oppilashuoltopalvelut sekä erityiset apuvälineet ja kommunikointitavat
- seurannan järjestäminen ja siitä vastaavat henkilöt ja oppilaan arvioinnin perusteet

Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma tehdään siten, että oppilaan huoltajalla ja asiantuntijoilla on mahdollisuus osallistua suunnitelman laatimiseen. Suunnitelma tulee laatia moniammatillisena yhteistyönä sen mukaan kuin oppilaan oppimisvaikeuksien huomioon ottaminen edellyttää. Tarvittaessa laatimistyöhön osallistuvat myös koulu yhteisön muut jäsenet sekä sosiaalitoimen ja terveydenhuollon asiantuntijat. Yhteistyön tulee sisältää opetuksen ja kuntoutuksen tavoitteiden ja sisältöjen lisäksi muun muassa opetusmenetelmien valintaa, oppilashuollon suunnittelua, tukipalveluiden järjestämistä sekä seuranta- ja arviointitoimenpiteitä. (Lapsi tarvitsee joskus erityisopetusta, mitä on erityisopetus?).

Henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman toteutumista tulee arvioida ja seurata säännöllisesti ja erityisesti koulutuksen nivelvaiheissa, oppilaan siirtyessä varhaiskasvatuksesta opetustoimen piiriin, perusopetuksen aikana luokasta tai koulusta toiseen ja perusopetuksesta toiselle asteelle. Vastuu suunnitelman mukaisesta toiminnasta on tällöin sekä lähettävällä että vastaanottavalla oppilaitoksella.(Lapsi tarvitsee joskus erityisopetusta, mitä on erityisopetus?).

Siirtymävaiheessa lähettävän oppilaitoksen tulee antaa riittävät tiedot oppilaan aiemmasta opiskelusta vastaanottavalle oppilaitokselle siten, että henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman sisältämiä tietoja voidaan käyttää hyväksi oppilaankoulutuksen ja tukipalvelujen suunnittelussa ja järjestämisessä. (Lapsi tarvitsee joskus erityisopetusta, mitä on erityisopetus?).

3.2 Erityisluokkaopetus Meriluodon koulussa

Meriluodon koulussa toimii Pieksämäen kaupungin ainoat yläkoulun erityisluokat. Erityisopetuksella pyritään siihen, että oppilaat saisivat oppia ja edistyä omilla oppimisedellytyksillään, että koulu ei nujertaisi heidän itseluottamustaan vaan tarjoaisi monenlaisia tapoja opetella ja kehittyä; oppia oppimaan. Tavoitteena on auttaa oppilasta siten, että hänellä on mahdollisuus suorittaa oppivelvollisuus edellytystensä mukaisesti.

Toimin koulussa erityisluokanopettajana ja minulle kuuluvat erityisluokkien oppilaanohjaustunnit. Henkilökohtaiseen ohjaukseen ei erillistä tuntiresurssia minulla ole. Erityisluokilla lukuvuonna 2006 -2007 oli yhteensä 18 oppilasta. Tuntijako on sama kuin yleisopetuksessa.

3.3 Onnistuneen opiskelun edellytyksiä

Oppimisen onnistuminen riippuu ihmisen aikaisemmasta oppimishistoriasta eli siitä, miten hän on oppinut oppimaan, mitä tieto- ja taitovarastoja hänelle on kertynyt uuden oppimisen pohjaksi, ja miten hän on oppimiskokemustensa pohjalta oppinut luottamaan oppimiskykyihinsä. Kun oppilas ymmärtää omaa oppimistaan, hän oppii uusia toimintatapoja ja –taitoja ja osaa soveltaa niitä uusissa tilanteissa. Erityistä tukea tarvitsevan oppilaan koulupolku voi olla hankala kulkea. Hänen saavutuksensa voivat olla vaatimattomia ja itsetuntonsa heikko. Siksi hänen on tärkeä saada onnistumisen kokemuksia koulussa. (Halinen, Koivula & Virtanen 2005, 175.)

4. OPPILAANOHJAUS MERILUODON KOULUSSA

Oppilaanohjauksen tehtävänä on tukea oppilaan kasvua ja kehitystä siten, että oppilas kykenee edistämään opiskeluvalmiuksiaan ja sosiaalista kypsymistään sekä kehittämään elämänsuunnittelun kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Ohjauksen tuella oppilas tekee omiin kykyihinsä ja kiinnostuksiinsa perustuvia opiskelua, koulutusta, arkielämää ja elämänuraa koskevia ratkaisuja. Oppilaanohjauksen tarkoituksena on edistää koulutyön tuloksellisuutta, lisätä hyvinvointia koulussa sekä ehkäistä syrjäytymistä. Sen avulla edistetään myös koulutuksellista, etnistä ja sukupuolten välistä tasa-arvoa. Oppilaan turvallista siirtymistä opintopolun nivelvaiheissa tulee tukea oppilaan- ohjaajien ja toisen asteen oppilaitosten ohjauksesta vastaavien opinto-ohjaajien sekä opettajien välisellä yhteistyöllä, joka ylittää oppilaitosten ja kouluasteiden väliset rajat. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004, 258.)

Oppilaalle tulee järjestää henkilökohtaista ohjausta, jolloin oppilaalla on mahdollisuus keskustella opintoihinsa, koulutus- ja ammatinvalintoihinsa sekä elämäntilanteeseensa liittyvistä kysymyksistä. Oppilaalle tulee järjestää pienryhmäohjausta, jonka aikana hän oppii ryhmässä käsittelemään kaikille yhteisiä tai kunkin ryhmään osallistuvan opiskelijan henkilökohtaisia, muiden oppilaiden kanssa jaettavissa olevia ohjauksellisia kysymyksiä. Perusopetuksen päättövaiheessa oppilasta tulee ohjata ja tukea jatko-opiskeluvalinnoissa sekä ohjata käyttämään opetus- ja työhallinnon sekä muita yhteiskunnan tarjoamia ohjaus-, neuvonta- ja tietopalveluita. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004, 259.)

Työ- ja elinkeinoelämän sekä koulun välisen yhteistyön tavoitteena on, että oppilas hankkii tietoa ammattialoista, ammateista ja työelämästä sekä saa virikkeitä yrittäjyydestä. Oppilaalle tulee järjestää työelämään tutustumisjaksoja koulutus- ja ammatinvalintojensa perustaksi ja työn arvostuksen lisäämiseksi. Oppilaan tulee voida hankkia omakohtaisia kokemuksia työelämästä ja ammateista aidoissa työympäristöissä. Työelämään tutustumisen yhteydessä oppilaalle tulee järjestää mahdollisuus arvioida hankkimiaan tietoja ja kokemuksia. Opetussuunnitelmaan tulee laatia suunnitelma työelämään tutustumisen järjestelyistä. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004, 259.)

Oppilaanohjauksen yleiset periaatteet

- Ohjauksen tehtävä on tukea oppilaan kasvua ja kehitystä
- Ohjauksen tehtävänä on edistää oppilaan opiskelutaitojen kehittymistä ja opintojen kulkua
- Ohjauksen tehtävänä on selkeyttää oppilaan ammatillista suuntautumista

(Kasurinen & Merimaa 2005, 46 – 47).

Meriluodon koulussa toimii yksi päätoiminen oppilaanohjaaja. Oppilaanohjauksen luokkatunnit on koulussa jaettu niin että, yhdeksäsluokkalaisilla on joka viikko tunti, 7 ja 8 luokilla puoli viikkotuntia eli joka toinen viikko yksi tunti oppilaanohjausta.

Oppilaanohjauksen tavoitteena on ohjata ja tukea oppilasta selviytymään hyvin opiskelustaan, sekä tukea häntä tekemään hänelle soveltuvia koulutus- ja uranvalintaa koskevia ratkaisuja. Lisäksi oppilaan itsetuntemuksen vahvistaminen ja opiskelutaitojen lisääminen kuuluvat koulun opinto-ohjauksen tavoitteisiin.

Luokkamuotoisessa oppilaanohjauksessa käsitellään yleisesti oppimiseen, itsetuntemukseen, työelämään ja uravalintoihin liittyviä asioita ja henkilökohtaisessa ohjauksessa keskitytään kunkin oppilaan omiin uravalintoihin liittyviin kysymyksiin. Jokaiselle yhdeksännen luokan oppilaalle tarjotaan ohjausaikaa opinto-ohjaajan kanssa. Halutessaan oppilaat voivat tulla ohjaukseen myös pienissä ryhmissä. Työelämään tutustuminen kuuluu jokaisen oppilaan ohjelmaan. Oppilaanohjauksen tehtäväkenttään kuuluu myös yhteistyö työ- ja elinkeinoelämän, toisen asteen oppilaitosten ja työvoimaviranomaisten kanssa. Oppilaanohjaaja vastaa myös osaltaan tiedottamisesta ja yhteydenpidosta koteihin. (Meriluodon koulun toimintaohjeet.)

5. NIVELVAIHE PERUSOPETUKSESTA TOISELLE ASTEELLE

Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaihetta ei voida tarkastella yksinomaan kahden koulutusasteen välisenä taitekohtana, vaan vaiheena, jossa nuoret tekevät tärkeitä koulutusväyliä ja ammattiuraa koskevia ratkaisuja. Nivelvaihe onkin ymmärrettävä pidempänä siirtymävaiheena, jossa nuori alkaa asteittain selkiyttää omaa suuntautumistaan ja pyrkimyksiään ja päätyy vähitellen jonkinasteiseen varmuuteen elämänsä suunnasta. Koulun tehtävä on tukea nuorta tässä henkilökohtaisessa kehitysprosessissa. (Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheen kehittämistyöryhmän muistio 2005,10 – 11.)

Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaihe näyttää olevan kriittinen vaihe opiskelun jatkumiselle niiden nuorten kohdalla, jotka erilaisista syistä ovat syrjäytymisvaarassa ensin koulutuksesta ja myöhemmin työelämästä. Mitä pidemmäksi siirtymäaika muodostuu, sitä ongelmallisempaa on opintojen uudelleen aloittaminen ja loppuunsaattaminen. Erityistä tukea ja ohjausta tarvitsevat nuoret, joiden siirtymävaihe syystä tai toisesta pitkittyy tai on vaarassa pitkittyä: nuoret, jotka jättävät kokonaan hakeutumatta toisen asteen koulutukseen, hakevat, mutta jäävät ilman koulutuspaikkaa, peruuttavat saamansa

opiskelupaikan tai eivät aloita lainkaan opintojaan tai keskeyttävät opintonsa heti koulutuksen alkuvaiheessa. Lisäksi pienen mutta haasteellisen ryhmän muodostaa kokonaan ilman perusopetuksen päättötodistusta jäävät nuoret. (Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheen kehittämistyöryhmän muistio 2005, 11.)

Suurimmassa syrjäytymis- ja koulutuksen keskeyttämisvaarassa ovat lapset, joilla ei ole riittävää kodin tai lähipiirin tukea opiskeluun. Osalle perusopetuksen oppilaista perinteinen opiskelu tuottaa vaikeuksia; he saattavat jäädä ilman positiivisia oppimiskokemuksia ja oppimistulokset jäävät heikoiksi. Osa näistä nuorista sijoittuu perusopetuksen päätyttyä koulutukseen, työhön tai muuhun ohjattuun toimintaan. Osa kuitenkin jää kokonaan yhteiskunnan toimintojen ulkopuolelle. Koulujen opinto-ohjaus ei tavoita heitä, työvoimatoimistojen ohjauspalvelujen tarjonta ei ole riittävää tälle ryhmälle, eivätkä nämä nuoret yleensä oma-aloitteisesti sinne hakeudukaan. (Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheen kehittämistyöryhmän muistio 2005, 65.)

Erityisesti näiden nuorten tilanteen riittävän varhaisella tunnistamisella ja joustavilla opetuksellisilla ratkaisuilla voitaisiin todennäköisesti ennalta ehkäistä myöhemmin ilmeneviä ongelmia. Kouluilla on kuitenkin liian vähän mahdollisuuksia havaita ongelmia ja tukea tämäntyyppisistä oppimis- ja muista vaikeuksista kärsiviä oppilaita. Esimerkiksi koulun henkilöstörakenne ei välttämättä mahdollista aktiivista ongelmiin tarttumista ja niiden hoitamista. Opettajien ammattitaitoon kuuluu kyky havaita oppilaan syrjäytymistä ennakoivia oireita ja puuttua ongelmiin. Käytännössä toiminnan vakiinnuttaminen luontevaksi osaksi opettajan työtä edellyttäisi monesti myös koko koulun sisäisen toiminnan arviointia ja kehittämistä. (Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheen kehittämistyöryhmän muistio 2005, 65.)

6. HYVÄT KÄYTÄNTEET

Seudullinen kehittämishankeen puitteissa on tehty monia eri asioita. Suurin osa uusista käytänteistä ja toimintamalleista on saanut alkunsa siitä, että työntekijät ovat vaihtuneet. Lähes kaikissa Pieksämäen seudun oppilaitoksissa vaihtui muutaman vuoden sisään opinto-ohjaajat, joko eläkkeelle siirtymisen takia tai organisaatiomuutoksien seurauksena. Nel-

jä heistä opiskeli yhtä aikaa opinto-ohjaaja koulutuksessa, joten uusia tuulia tuli koulutuksesta. Meriluodon koulun opinto-ohjaaja Leena Valutie on yksi uusista työntekijöistä Pieksämäellä ja hänen johdollaan seudullinen hanke lähti eteenpäin. Uudet työntekijät tuovat mukanaan uusia ideoita ja näkevät oman oppilaitoksen kehittämistarpeita eri näkökulmasta. Näistä lähtökohdista oli hyvä lähteä kehittämään yhteistyötä ja ohjausta. Lisäksi erityisluokalla opiskelevien osalta käytänteitä haluttiin kehittää siten, että jokainen oppilas löytäisi parhaan mahdollisen jatko-opiskelupaikan perusopetuksen jälkeen.

Hanke on mahdollistanut seutukunnalle sellaista koulutusta, jota ilman hanketta ei olisi ollut mahdollista hankkia. Koulutukset ovat tukeneet niin ohjaajien, opettajien ja oppilashuollon henkilöstön toimintaa. Koulutuksista kerätty palaute oli hyvää ja koulutuksista saatuja oppeja on hyödynnetty käytäntöön. Koulutukset ovat omalta osaltaan lisänneet myös opettajien tietämystä paikkakunnan toisista opettajista, koska koulutukset ovat olleet avoimia kaikkien eri oppilaitosten opettajille ja oppilashuollon henkilöille. Monia erinomaisia kahvipöytä keskusteluja on syntynyt ja kynnys ottaa yhteyttä toiseen oppilaitokseen on madaltunut, kun tuntee ja tietää eri opettajia. (Pieksämäen seudun oppilaan- ja opinto-ohjauksen kehittämishankeen loppuraportti.)

Oppilaitosten välistä yhteistyötä opinto-ohjaajien tasolla on tehty siten, että oppilaitosten ja työvoimahallinnon ohjaajat ovat tavanneet keskimäärin kerran kuukaudessa. Kokoukset on rakennettu aina jonkin teeman ympärille. Hankkeen aikana jokaiselle ohjaajalle on tullut tutuksi eri oppilaitosten tarjoamat koulutusmahdollisuudet ja fyysiset tilat. Tärkeintä on ollut, että yhteisten palaverien myötä on vahvistunut yhteisen tekemisen maku. On halua toimia siten, että jokaisen oppilaan opintopolku voisi jatkua tuettuna toisen asteen tutkinnon suorittamisen loppuun. (Pieksämäen seudun oppilaan- ja opinto-ohjauksen kehittämishankeen loppuraportti.)

6.1 Erityisluokanopettaja vastaa erityisluokkien oppilaanohjauksesta

Ohjaustoiminnassa tarvitaan pitkäjänteistä suhtautumista nuorten ongelmiin. Oppilaaseen tulee tutustua arkipäivän tasolla hyvin ja luoda tätä kautta luottamuksellinen ilmapiiri yh-

teistyölle. Juuri pitkäjänteisyys heijastaa välittämistä, rakentaa oppilaan uskoa itseensä ja kypsyttää oman tulevaisuuden rakentamiseen. Varsinaisen tietopainotteisen opetuksen rinnalla syrjäytymisvaarassa olevat oppilaat tarvitsevat elämänhallinnan taitoja sekä motiivointia ja keskusteluapua. (Saulio 2005, 25.)

Aikaisemmin yläkoulun opinto-ohjaaja vastasi teoriassa myös erityisluokkien opinto-ohjauksesta. Hän piti luokkatunnit, mutta käytännössä ohjaus oli kuitenkin minulla. Tapaan vanhemmat kaksi kertaa vuodessa, kun yhdessä teemme oppilaan henkilökohtaista opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelmaa (HOJKS) . Perusopetuslain mukaan HOJKS tulee laatia erityisopetukseen siirretylle tai otetulle oppilaalle. Vanhemmat tai muu huoltaja, sekä tarvittaessa muut asiantuntijat kutsutaan mukaan laatimaan HOJKS:a. Jatko – opinnot ovat joka kerta mukana keskustelussa. Lisäksi keskustelen tunneilla oppilaiden kanssa heidän vahvuuksistaan ja kiinnostuksen kohteista. Tämä antaa minulle hyvän pohjan myös ohjaukselle, koska tunnen oppilaani hyvin. Opinto-ohjaaja, joka näkee oppilasta kerran viikossa luokkatunnilla ja joitakin kertoja ohjauskeskustelussa, ei tutustu oppilaisiin samalla tavalla, kuin erityisluokanopettaja, joka näkee oppilasta päivittäin. Oppilaan tunteminen on erittäin tärkeää, jotta voi tukea ja rohkaista erityisoppilasta hänen jatko-opintohaaveiden kanssa. Joskus haaveet ovat todella epärealistisia ja tarvitaan monia keskusteluja oppilaan ja hänen vanhempiansa kanssa, jotta löydetään mielekäs ja kaikkia osapuolia tyydyttävä ratkaisu.

6.2 Koulutuskokeilut

Koulutuskokeiluidea sai alkunsa siitä, että aikaisemmin työskentelin Sisälähetysseuran oppilaitoksella, jossa kävi koulutuskokeilijoilta lähialueilta. Koulutuskokeilut ovat olleet arkipäivää erityiskouluissa jo pitkään, mutta peruskoulussa ja esimerkiksi sosiaali- ja terveysalanoppilaitoksissa asia on varsin uusi, ainakin meidän alueellamme. Mielestäni oppilaiden on hyvä nähdä oppilaitoksen toimintaa hieman pitemmän ajan kuin tutustumiskierroksella.

Lukuvuonna 2005 - 2006 luokassani oli seitsemän oppilasta yhdeksännellä luokalla. Syksyn työelämään tutustumisviikon (TET) aikana heistä viisi oli koulutuskokeilussa alueen eri oppilaitoksissa. Pieksämäen ammattioppilaitoksessa olleet tutustujat valitsivat kaksi

mieleistä alaa ja tutustuivat niihin. Näin oli helpompi päättää, kumpi ala oli ykköstoive ja kumpi kakkostoive. Osa aloista unohdettiin kokonaan. Esimerkiksi sähkötekniikka oli vaikeampaa kuin pojat olivat ajatelleet, kun taas datanomiopinnot nousivat aivan uutena vaihtoehtona pinnalle. Lähihoitajan ammattiala osoittautui kiinnostavaksi ja erittäin korkea kynnyks sinne hakeutumiselle madaltui. Lisäksi soveltuvuuskokeisiin meno oli huomattavasti helpompaa niillä oppilailla, jotka olivat olleet viikon koulutuskokeilussa oppilaitoksella. Tätä käytännettä on hyvä jatkaa, koska se auttaa monia oppilaita paremmin valitsemaan oman alansa. Kokemukset olivat hyviä ja kannustavia molemmin puolin. Oppilaat saivat vahvistusta omille ajatuksille ja ammatillisenoppilaitoksen opettajat ja opinto-ohjaajat näkivät oppilaan ja tutustuivat häneen. Viikon aikana oppilaat osallistuivat oppitunneille erillisen lukujärjestyksen mukaan. Kokemukset ovat rohkaisevia, oppilaat olivat innoissaan siitä, että he huomasivat osaavansa ja pärjäävänsä vieraassa paikassa. Muun muassa seuraavanlaisia kommentteja oppilailta tuli viikon jälkeen:

”Ne oli kaikki siellä tosi mukavia”

”Opet oli ihan erilaisia”

”Sain tehdä mitä muutkin”

”Liian vaikeeta ja pitää istua paikallaan”

6.3 Ammatinvalintapsykologin käyttö

Työvoimahallinnon ohjaajien aktiivinen osallistuminen hankkeeseen on ollut mielestäni erittäin positiivinen asia. Ammatillisen koulutuksen keskeyttäneet ja siellä heikosti menestyneet tulevat olemaan niitä vaikeimmin työllistettäviä – niitä, jotka tulevat työvoimatoimistoon työttömiksi työn hakijoiksi. Näin ollen nuorten valinnoissa olisi erittäin tärkeää huomioida, että ala olisi kiinnostava ja työllistävä. Ei riitä, että sanomme; ” alaa voi vaihtaa, jos se ei kiinnosta” tai ” voit opiskella toisen ammatin, jos töitä ei löydy”. Yleensä ne oppilaat, jotka eivät ole menestyneet opinnoissaan eivät myöskään opiskele itselleen monia eri ammatteja. Ammatinvalintapsykologi oli kanssani samoilla linjoilla, ja hän erittäin mielellään halusi tutustua oppilaisiini. Hän otti koko luokan aamupäiväksi tutustumaan työvoimahallinnon palveluihin ja samalla teimme muutaman testin, jotka yhdessä kävimme läpi. Tämän jälkeen kaikille oppilaille varattiin vanhempien luvalla aika henkilökohtaiseen kes-

kusteluun. Kaikki oppilaat kävivät hänen luonaan ainakin kerran. Tämä antoi oppilaille lisävarmuutta heidän vahvuuksistaan ja vahvasti hakutoiveita.

6.4 Siirtolomake

Siirtolomakkeen kehittäminen (liite 1) perusopetuksesta toiselle asteelle sai alkuunsa yhteisessä HOJKS- koulutuksessa Bovallius ammattiopistolla. Lopullisen version se sai nelivaiheen kehittäminen koulutuksen jälkeen, jonka Jari Anderssonin piti. Opinto-ohjaaja Leena Valutien kanssa teimme ensimmäisen version, jossa mietimme, mitkä asiat ovat oleellisia yleispuolen oppilaille ja erityisoppilaille. Lopullisen version lomakkeesta teki opinto-ohjaaja Leena Valutie.

Lomaketta käytettiin kokeiluluontoisesti perusopetuksesta toiselle asteelle siirtyvien osalta keväällä 2006. Kaikki yhdeksäs luokkien oppilaat täyttivät lomakkeet yhdessä huoltajien kanssa ja palauttivat ne koululle. Lomakkeen avulla oppilaille oli mahdollisuus tuoda esille omat vahvuutensa ja ne asiat, joihin hän koki tarvitsevansa tukea. Lisäksi lomakkeessa oli kohta, jossa kysyttiin huoltajien lupaa siirtää psykologin lausunnot ja HOJKS:n tiedot seuraavaan oppilaitokseen. Opinto-ohjaaja toimittaa lomakkeet oppilaitoksiin vasta syksyllä, kun opiskelijat ovat varmistaneet opiskelupaikkansa. Näin vältytään siltä, että lomakkeet menevät väärään oppilaitokseen.

Lomake osoittautui hyväksi välineeksi siirtää tietoa. Tärkeää oli myös, että oppilaat saivat itse kertoa omista vaikeuksistaan ja vahvuuksistaan oppimisessa sekä koulun käynnissä yleensä. Siirtolomake käytännettä jatketaan edelleen. Pieksämäen ammattiopiston oppilaiden osalta pidetään vielä yläkoulun opinto-ohjaajan ja vastaanottavan koulun opinto-ohjaajan sekä kuraattorin välinen siirtopalaveri.

6.5 TET -viikkojen aikaistaminen

Työelämään tutustumisjaksot olivat aikaisemmin koulussamme sijoitettu yhdeksännelle vuosiluokalle viikko syksyllä ja viikko keväällä. Tämä on ammatinvalinnan kannalta liian myöhäinen ajankohta, koska yhteishaku on jo keväällä maaliskuussa ja ala, jonne oppilas hakee pitää olla tiedossa jo ennen sitä. HOJKS:n puitteissa erityisluokkien oppilaat ovat voineet käyttää mahdollisuutta tutustua eri koulutusvaihtoehtoihin muinakin aikoina kuin työelämään tutustumisviikoilla. Vaikeutena on kuitenkin ollut se, että aineenopettajat opettavat myös osan erityisluokkien tunneista ja kaikki taito- ja taideaineet erityisluokkienoppilaat ovat integroituna yleisopetuksen ryhmiin.

Lukuvuonna 2005 - 2006 aloitettiin TET- viikkojen aikaistaminen kaikille perusopetuksen oppilaille. Yhdeksäsluokkalaiset olivat työelämään tutustumassa kaksi viikkoa ja kahdeksäsluokkalaiset viikon. Tämä vuosi oli siirtymävaihe. Lukuvuonna 2006 - 2007 siirryttiin käytäntöön, jossa kahdeksannen luokan oppilaille oli keväällä yksi TET-viikko ja yhdeksännen luokan syksyllä toinen. Uudistus osoittautui hyväksi ja sitä jatketaan.

7. LOPUKSI

Koko seudullinen hanke onnistui tavoitteissaan. Oppilaitosten välinen yhteistyö on tiivistynyt, ohjauksesta vastaavat henkilöt tuntevat toisensa ja tapaamiset ovat säännöllisiä. Nivelvaiheiden ohjaukseen on kehitetty erilaisia toimintatapoja ja niitä kehitetään edelleen. Jokainen oppilaitos kehittää omaa ohjaustoimintaansa ja tietoa sekä hyviä käytänteitä halutaan myös jakaa muille. Kehittämistyö on pitkäjänteistä työtä, eikä uudet käytänteet heti ala toimia, mutta hyvään vauhtiin on päästy. Merkittävin asia on, että nyt on luotu yhdessä kehittämiselle avoin ilmapiiri.

Oppilaitosten yhteisten koulutusten anti koulutuksen sisällön lisäksi on ollut se, että eri oppilaitosten ihmiset oppivat tuntemaan toisiaan ja näkemään niitä mahdollisuuksia, mitä kaikkea onkaan omalla paikkakunnalla tarjolla.

Nuorten koulutuksellisen syrjäytymisen ehkäisy on suuri haaste ja siihen tarvitaan monia eri toimijoita ja erilaisia toimintamalleja. Perusopetuksen osalta haasteen muodostavat ne oppilaat, joiden kouluviihtyvyys tiedollisten aineiden osalta on vähäistä. Heille onnistumisen elämykset ja erilaiset toimintamallit, kuten toiminnallisuus oppimistilanteissa olisivat tärkeitä. Yksilölliset ratkaisut, kuten henkilökohtaisen oppimissuunnitelman teko voivat auttaa oppilasta saamaan tärkeän perusopetuksen päättötodistuksen. Tärkeää olisi taata jokaiselle oppilaalle reitti toisen asteen koulutuksen loppuun, koska työttömyysriski kasvaa mitä vähemmän on koulutusta.

Kehittämistoiminta Pieksämäen kaupungissa jatkuu myös tulevina vuosina Opetusministeriö on myöntänyt Pieksämäen kaupungille erityisavustusta perusopetuksen laadun ja siinä oppilaanohjauksen kehittämiseen vuosille 2008-2009. Tavoitteena on koota ja edelleen kehittää hyviä käytänteitä, sekä laatia niistä kaupungin virallinen ohjaussuunnitelma 6-9 luokkalaisille.

Myönteinen suhtautuminen koulutyöhön ja sitä kautta hyvät oppimistulokset saadaan, kun oppilaita arvostetaan ja kannustetaan. Jokaisen oppilaan tulisi kokea onnistumisen elämyksiä perusopetuksen aikana, jotta ammattiin valmistuminen olisi mahdollista.

” Teille on tuttua,
miten me kaikki
puhkeamme kukkaan
sellaisen ihmisen lähellä, joka näkee meissä olevan hyvän
ja osaa houkutella esiin parhaan meissä
ja tiedämme
miten kaikki kuihdumme
sellaisen ihmisen lähellä
joka koko ajan löytää meistä vikoja”

- Desmond Tutu-

LÄHTEET

Erilainen oppija. <http://www.peda.net/veraja/vep/tietoveraja/erilainenoppija>

Forslund, E. & Huttunen, J. 2003. Erityisopetussuunnitelmaa laatimaan – valmista toimivaksi! Teoksessa Janhukainen, M. & Pynnönen, P. (toim.). Ammatillisen erityisopetuksen kentällä. Hämeenlinnan ammattikorkeakoulu. Saarijärvi: Saarijärven offset Oy.

Halinen, I. , Koivula, P. , Virtanen, P. 2005. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus. Teoksessa Peltonen, H. (toim) Opiskelun tuki esi- ja perusopetuksessa. Opetushallitus. Saarijärvi: Saarijärven Offset Oy.

Kasurinen, H. & Merimaa, E. 2004. Oppilaanohjaus. Teoksessa Peltonen, H. (toim) Opiskelun tuki esi- ja perusopetuksessa. Opetushallitus. Saarijärvi: Saarijärven Offset Oy.

Lapsi tarvitsee joskus erityisopetusta, mitä on erityisopetus?
<http://www.perusopetus.fi/koulu/opetus.php>

Launonen, L. & Pulkkinen L. 2004. Koulu kasvuyhteisönä. PS-kustannus, WS Bookwell Oy, Juva.

Lehtoranta, P. 2005. Joint – Nivel – projekti ammattiopintojen käynnistämisen tukena. Toiminnan arviointia ja tuloksia. Kuntoutussäätiön työselosteita 31/2005. Helsinki: Yliopistopaino.

Meriluodon koulun toimintaohjeet. 2007.

Tilus, P. 2004. Huolehtivan koulun haaste. PS-kustannus, WS Bookwell Oy, Juva.

Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheen kehittämistyöryhmän muistio Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2005:33. Opetushallitus. Helsinki: Yliopistopaino.

Pieksämäen seudun oppilaan- ja opinto-ohjauksen kehittämishankeen loppuraportti.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. 2004. Opetushallitus. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy.

Sauli, M. 2005. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet oppijan tukena. Teoksessa Koivula, P. Selviytymisen polkuja, opetusjärjestelyt oppilaan tukena. Opetushallitus. Vammala: Vammalan kirjapaino Oy.

LIITE 1.

Meriluodon koulu

SIIRTOLOMAKE

PERUSOPETUKSESTA TOISEN ASTEEN OPINTOIHIN

Perusopetuksen opetus alkaa olla nuorene osalta loppusuoralla ja on aika suunnata katse tulevaan. Tämän lomakkeen tavoitteena on helpottaa nuoren opintojen aloittamista ja opintojen etenemistä toisella asteella. Oppilas täyttää lomakkeen koulussa 9 –luokan aikana sekä kotona huoltajien kanssa. Lomakkeeseen vastaaminen on vapaaehtoista ja lomaketta tietoisesti ei luovuteta ilman huoltajan lupaa. Lomakkeessa annetuilla tiedoilla ei ole mitään yhteyttä opiskelupaikan saamiseen.

Lomake lähetetään jatko-opiskelupaikkaan sen jälkeen, kun opiskelija on ottanut jatko-opiskelupaikan vastaan. Käytännössä lomakkeet lähtevät Meriluodon koululta elokuussa viikolla 33. Uudessa koulussa lomake on rehtorin, opinto-ohjaajan, koulukuraattorin, terveydenhoitajan sekä ryhmäohjaajan käytössä. Lomake hävitetään ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen. Lomakkeen tietoja ei tallenneta sähköiseen muotoon.

Henkilötiedot

Nimi _____

Puhelin _____

Syntymäaika _____

Matkapuhelin _____

Asuinosoite _____

Sähköposti _____

Huoltajien yhteystiedot

Nimi _____

Nimi _____

Puhelin _____

Puhelin _____

Sähköposti _____

Sähköposti _____

Osoite(jos eri) _____

Osoite (jos eri) _____

Tämän hetken jatko-opintotoiveet

1. _____

2. _____

3: _____

4. _____

5: _____

Miksi haen ko. koulutukseen?

Opiskeluni kannalta vahvimmat osa-alueeni ovat, esim.
oppiaineet, omat taidot, kyvyt ja ominaisuudet

Opiskeluni kannalta tarvitsen tukea, missä ja miksi

Huoltajana haluan tuoda esille vielä seuraavaa

Suostun, että peruskoulu lähettää tämän tiedotteen toisen asteen oppilaitokseen, jossa nuoremme aloittaa opintonsa.

Tämän lisäksi oppilaasta saa siirtää tulevaan oppilaitokseen seuraavat asiakirjat (laita rasti asiakirjan kohdalle jonka voi siirtää)

_____ lääkärinlausunto, päivitetty _____

_____ psykologin lausunto. päivitetty _____

_____ HOJKS- asiakirjat, päivitetty _____

_____ muu mikä _____, päivitetty _____

Opiskelija _____

Huoltaja _____

Nimen selvennys

Nimen selvennys

Tämän lomakkeen ottaa vastaan Meriluodon koulun opinto-ohjaaja

RENTOUTTAVAA KESÄÄ!!!!